

Elżbieta Sarnowska

"Trzy wizerunki Albertusa", Ludwika Ślęk, Wrocław 1970 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 14/41, 170

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ HERNAS Czesław: Wespazjan Kochowski - poeta "naznaczony". W: "Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Literackie". Oss. Wrocław 1970, z. 11/12, s. 159-181.

"Rys życia" oraz przegląd i ocena twórczości Kochowskiego, poety barokowego, którego osobowość twórcza ukształtowała się na polu bitwy i w obozie wojskowym. Autor omawia ogólnie trzy główne nurty pisarstwa Kochowskiego: obyczajowy, polityczny i filozoficzno-religijny, rozważa jego poglądy na rolę i zadania poety /krzewiciel wiary - obserwator i kronikarz dziejów - piewca "dobrej myśli", zabawy i przyjemności życia/. Charakteryzując utwory Kochowskiego /"Kamień świadectwa...", "Różaniec NPM", "Niepróżnujące próżnowanie", "Pieśń Wiednia wybawionego", "Psalmidę polską"/ autor omawia jego stosunek do tradycji literackiej i kwestię zapożyczeń, stosunek do antyku, do chrystianizmu i własnego narodu - klasy szlacheckiej, wreszcie rozważa powiązania z rodzimym folklorem.

BP/41

D.Ś.

/II/ ŚLĘK Ludwika: Trzy wizerunki Albertusa. W: "Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Literackie". Oss. Wrocław 1970, z. 11/12, s. 141-157.

Autorka wyróżnia trzy zespoły elementów określających sposób przedstawiania w literaturze staropolskiej "plebejusza na wojnie". Są to: rzeczywistość faktycznie funkcjonująca, wyobrażenia /popularne ówczesnie/ o szlacheckim czy ponadstanowym charakterze wojska oraz ustalone dla postaci plebejusza konwencje literackie. Następnie poddaje analizie badawczej trzy utwory /"Wyprawę plebańską", 1590, "Albertusa z wojny", 1596, "Komedie rybałtowską nową", 1614/, których bohaterem jest Albertus-plebejusz w rycerskim przebraniu. Na podstawie badanego materiału autorka dokonała rekonstrukcji trzech - odpowiednio - wizerunków Albertusa. Pierwszy z nich /związany z tendencją ośmieszenia mitu o dawnym wieku/ - to obraz heroikomicznego bohatera, drugi - wizerunek żołnierza i moralisty zarazem, trzeci wreszcie przedstawia "żołnierza cnotliwego".

BP/41

E.S.